

2017-06-01
N2016/06291/SK
N2017/03223/HL
N2017/03896/HL

Näringsdepartementet

Verket för innovationssystem

101 58 Stockholm

Uppdrag att, inom ramen för livsmedelsstrategin, utveckla inkubation i livsmedelskedjan

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Verket för innovationssystem (Vinnova) att utlysa medel för att genom inkubatorer och acceleratorer stödja utveckling av innovativa företag inom livsmedelskedjan.

Ett effektivt stöd kräver att inkubatorer och acceleratorer har hög kunskap om och starka nätverk inom livsmedelskedjan samt att det finns finansiering för den tid som inkubatorerna lägger ner på att stödja enskilda företag. Uppdraget syftar därför till att både stärka stödets kvalitet och öka dess tillgänglighet till enskilda företag.

Uppdraget har två delar. Den första delen syftar till att utveckla existerande inkubatorers och acceleratorers arbetssätt, nätverk och expertkunskap för att kunna ge ett effektivt stöd av hög kvalitet till innovativa företag inom livsmedelskedjan.

Uppdragets andra del syftar till att finansiera insatser för verifiering av nya affärskoncept inom livsmedelskedjan. Det innebär att inkubatorer eller andra företagsstödjande aktörer bistår livsmedelsföretag i deras arbete med att kommersialisera nya produktidéer. Målet är att fler kommersiellt gångbara produkter når marknaden genom t.ex. nya företag, licensiering eller utveckling av existerande företag.

Uppdraget är ett led i genomförandet av livsmedelsstrategin (prop. 2016/17:104 En livsmedelsstrategi för Sverige – fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet) och är en åtgärd inom livsmedelsstrategins strategiska område

kunskap och innovation samt ska bidra till ökad spridning och kommersialisering av ny kunskap inom livsmedelskedjan (se regeringens bedömning i avsnitt 9.3 i prop. 2016/17:104). Vinnova ska redovisa hur insatsen bidrar till målet för det ovan nämnda strategiska området (att stödja kunskaps- och innovationssystemet för att bidra till ökad produktivitet och innovation i livsmedelskedjan samt hållbar produktion och konsumtion av livsmedel) samt till det som anges under regeringens bedömning i propositionen.

Vinnova ska senast den 28 februari årligen lämna in en delrapport om uppdragets genomförande och senast den 28 februari 2020 inkomma med en slutrapport. Rapporterna ska redogöra för arbetet som har gjorts i uppdragets första del. Under projektets löptid ska Vinnova även genom den årliga inkubatorrapporteringen redovisa resultaten för de inkubatorföretag som omfattas av uppdragets andra del, dvs. verifieringsmedlen. Rapporterna ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) samt Statens jordbruksverk.

För uppdragets första del, att utveckla spetskompetens för stöd till livsmedelskedjans aktörer i ett urval av inkubatorer, får Vinnova för uppdragets genomförande använda högst 3 miljoner kronor under 2017. För 2018 och 2019 beräknas högst 3 miljoner kronor användas årligen för dessa åtgärder. Medlen får användas för programanknutna kostnader. Beträffande stöd till företag får medlen disponeras i enlighet med villkoren i förordningen (2015:208) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation. Kostnaderna för uppdraget ska belasta utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, anslag 1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor, anslagspost 6 Övriga åtgärder inom konkurrenskraftig livsmedelssektor.

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisition ska ske årligen senast den 1 december. En årlig ekonomisk redovisning av uppdraget ska ske senast den 28 februari till Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet på bankgiro 5052-5781 senast den 28 februari året efter rekvisitionen. Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen beslutade den 26 januari 2017 om En livsmedelsstrategi för Sverige – fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet (prop. 2016/17:104).

I propositionen anges att insatser behövs för att stimulera kunskapsutveckling och innovation för att livsmedelsstrategins övergripande mål ska kunna uppnås. Regeringen anser att kunskaps- och innovationssystemet behöver stärkas i alla delar av landet, så att det i större utsträckning kan bidra till ökad produktivitet, innovationer samt hållbar och klimatsmart livsmedelsproduktion och livsmedelskonsumtion.

Regeringens bedömning är att innovationssystemet bättre bör stödja livsmedelskedjans behov av spridning, kommersialisering av forskningsresultat, ny kunskap samt tillväxt genom nya kunskapsintensiva aktörer. Det finns ett behov av att ge företag i hela livsmedelskedjan metodstöd för konceptualisering och test av nya lösningar. Inkubatorer och acceleratorer arbetar med att stödja innovatörer och företag i tidiga skeden och att få företagen att växa. Dessa aktörers roll är att bistå i utformning av affärsmodeller, förmedla kontakter till relevant spetskompetens och potentiella kunder, ge information om t.ex. regelverk, visa på finansieringsmöjligheter och därmed fungera som en innovationsmäklare.

Uppdraget syftar till att fördjupa och stärka inkubatorerna och acceleratorernas roll som experter, stärka deras förmåga att koppla samman innovativa företag med nyckelpersoner hos livsmedelskedjans aktörer samt öka kunskapen om de regelverk som gäller på området. De nätverk och den kunskap som byggs upp ska bidra till att stödja företag i alla delar av livsmedelskedjan i hela landet samt stärka den internationella dimensionen och det nationella samarbetet mellan relevanta inkubatorer, acceleratorer, science parks och andra centrala aktörer som ger stöd till livsmedelskedjans aktörer.

I livsmedelsstrategin påpekas att samarbetet mellan de regionala och nationella aktörer som arbetar med att främja företags idéutveckling behöver öka. Vinnovas pågående regeringsuppdrag om stöd till inkubation (dnr N2013/03474/FIN) är ett verktyg för att utveckla inkubatorernas arbete kopplat till livsmedelsföretags behov samt möjliggöra förbättrat samarbete mellan inkubatorerna. Det nu aktuella uppdraget innebär en förstärkning av Vinnovas arbete för att stödja inkubation. Genom att förbättra inkubatorers kapacitet att stödja företag i livsmedelskedjan utifrån deras specifika förut-

sättningar stärks i förlängningen Sveriges möjlighet till ökad hållbar och klimatsmart livsmedelsproduktion.

På regeringens vägnar

Sven-Erik Bucht

Lena Lind

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Kammarkollegiet

Livsmedelsverket

Statens jordbruksverk